

มูตรฐานอำนาจการนิเทศของนักวิชาการ

นางสาวสุชากา กรเพชรปาดิ

005692

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

BASES OF SUPERVISORY POWER OF ACADEMICIANS

Miss Suchada Kornpetpanee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มูลฐานอำนาจการนิเทศของนักวิชาการ
โดย นางสาวสุชาภา กร เพชรปानी
แผนกวิชา วิจัยการศึกษาศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... *สุประคิมฐ์ มุนนาค* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิมฐ์ มุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *สวัสดิ์ ประทุมราช* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช)

..... *ประคอง กรวรรณ* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณ)

..... *สมหวัง พิธิยานุวัฒน์* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มูลฐานอำนาจการนิเทศของนักวิชาการ

ชื่อ นิสิต นางสาว สุชานา กรเพชรปาดิ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

แผนกวิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพิจารณามูลฐานอำนาจที่ให้นักวิชาการ เชื้อพันธุ์ และ/หรือปฏิบัติตาม และมูลฐานอำนาจของนักวิชาการที่ทำให้ผู้อื่น เชื้อพันธุ์ และ/หรือปฏิบัติตาม กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 90 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบวัดมูลฐานอำนาจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีความตรงตามทฤษฎีขั้นต้น และความเที่ยงสูงเพียงพอ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณร้อยละ หาค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ วัชซ้ำชนิด 2 ตัวประกอบ (2 x 5 Repeated ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า มูลฐานอำนาจ ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นมูลฐานอำนาจที่ทำให้อาจารย์คณะครุศาสตร์ เชื้อพันธุ์ และ/หรือปฏิบัติตาม มากที่สุด และเป็นมูลฐานอำนาจของอาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ทำให้ผู้อื่น เชื้อพันธุ์ และ/หรือปฏิบัติ ตามมากที่สุดเช่นกัน

Thesis Title Bases of Supervisory Power of Academicians
Name Miss Suchada Kornpetpanee
Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Somwung Pittiyanuwat
Department Educational Research
Academic Year 1978

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate the power base of academicians and the power base that academicians used to conform with. A sample of 90 instructors from the Faculty of Education at Chulalongkorn University was asked to complete the Power Base Scale, constructed by the author, with having construct validity and reliability at the satisfactorily level. Data were analyzed by means of the percentages, the arithmetics means, the standard deviations, and the 2 x 5 repeated ANOVA. It was found that the most significant power base of academicians and the power base which made academicians conform with was the expert power.

กติกกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากท่านศาสตราจารย์
ดร. ประชุมสุข อักษรอรุณ ในการให้แนวคิดเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและ
ตรวจแก้ไขปรับปรุงขอบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน
ทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ลลิตา ถิ่นสำราญ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ
บางประการสำหรับการวิจัยครั้งนี้ อีกทั้งท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตัดสิน
ข้อความในแบบวัดมาตรฐานอำนาจ และคณาจารย์คณะครุศาสตร์ทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร
ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จ
ลงได้ด้วยดี.

สุชาดา กรเพชรปณี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย...	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ...	๓
กิตติกรรมประกาศ...	๖
รายการตารางประกอบ...	๗
บทที่	
1 บทนำ...	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	21
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	21
สมมติฐานของการวิจัย	22
ขอบเขตของการวิจัย	22
ความจำกัดของการวิจัย	23
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	24
2 ระเบียบวิธีวิจัย	26
การสร้างแบบวัดมาตรฐานอำนาจ	26
กลุ่มตัวอย่างประชากร	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
3 ผลการวิจัย	35
คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประชากร	36
ผลการสร้างแบบวัดมาตรฐานอำนาจ	37

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

- 1 จำนวนข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นควย... .. 37
- 2 ข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตัดสินว่าใช้ได้.. .. 38
- 3 คำสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดมูลฐานอำนาจในแต่ละประเภทของมูลฐานอำนาจที่ทำให้นักวิชาการ เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม และมูลฐานอำนาจของนักวิชาการที่ทำให้ผู้อื่น เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม... .. 42
- 4 คำสัมประสิทธิ์ความคงที่ภายในของแบบวัดมูลฐานอำนาจในแต่ละประเภทของมูลฐานอำนาจที่ทำให้นักวิชาการ เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม และมูลฐานอำนาจของนักวิชาการที่ทำให้ผู้อื่น เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม... .. 43
- 5 ร้อยละของอาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตามผู้อื่นในมูลฐานอำนาจประเภทต่าง ๆ. 45
- 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนมูลฐานอำนาจแต่ละประเภทที่ทำให้ อาจารย์คณะครุศาสตร์ เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม... .. 46
- 7 ร้อยละของอาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตามมูลฐานอำนาจประเภทต่าง ๆ จำแนกเป็น กลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ.. .. 47
- 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนมูลฐานอำนาจที่ทำให้อาจารย์คณะครุศาสตร์ เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม จำแนกตามประเภทมูลฐานอำนาจและเพศ.. .. 48
- 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมูลฐานอำนาจประเภทต่าง ๆ ที่ทำให้อาจารย์คณะครุศาสตร์ เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตามในระหว่างเพศ... .. 49

ตารางที่

หน้า

10 คำขวัญนิเทศคติและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานอำนาจที่ทำให้
อาจารย์คณะครุศาสตร์เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม จำแนกตามประเภท
มาตรฐานอำนาจและประสิทธิภาพด้านการบริหาร... .. 50

11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมาตรฐานอำนาจประเภทต่าง ๆ ที่ทำให้
อาจารย์คณะครุศาสตร์ที่เคยทำหน้าที่บริหารและไม่เคยทำหน้าที่บริหาร
เชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม. 51

12 ร้อยละของอาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ใช้มาตรฐานอำนาจประเภทต่าง ๆ เพื่อ
ทำให้ผู้อื่นเชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตามคน 53

13 คำขวัญนิเทศคติของคะแนนมาตรฐานอำนาจแต่ละประเภทของอาจารย์คณะ
ครุศาสตร์ที่ทำให้ผู้อื่นเชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม.. 54

14 ร้อยละของอาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ใช้มาตรฐานอำนาจประเภทต่าง ๆ เพื่อทำ
ให้ผู้อื่นเชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม จำแนกเป็นกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ 55

15 คำขวัญนิเทศคติและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานอำนาจของ
อาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ทำให้ผู้อื่นเชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม จำแนกตาม
ประเภทมาตรฐานอำนาจและเพศ.. 56

16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมาตรฐานอำนาจประเภทต่าง ๆ ของ
อาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ทำให้ผู้อื่นเชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม ในระหว่างเพศ 57

17 คำขวัญนิเทศคติและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานอำนาจของ
อาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ทำให้ผู้อื่นเชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม จำแนกตาม
ประเภทมาตรฐานอำนาจและประสิทธิภาพด้านการบริหาร. 59

18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมาตรฐานอำนาจประเภทต่าง ๆ ของ
อาจารย์คณะครุศาสตร์ที่เคยทำหน้าที่บริหารและไม่เคยทำหน้าที่บริหารที่
ทำให้ผู้อื่นเชื่อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม..... 60

ตารางที่ 1

19	คะแนนมาตรฐานอำนาจแต่ละประเภทที่อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เชื้อฟังและ/หรือปฏิบัติตามผู้สอน จากการทดลองใช้แบบวัดมาตรฐานอำนาจ 2 ครั้ง... .. .	85
20	คะแนนมาตรฐานอำนาจแต่ละประเภทของอาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ทำให้ผู้สอนเชื้อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม จากการทดลองใช้แบบวัดมาตรฐานอำนาจ 2 ครั้ง.. . . .	86
21	คะแนนมาตรฐานอำนาจแต่ละประเภทที่ทำให้อาจารย์คณะครุศาสตร์เชื้อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม จำแนกตามเพศ และประสบการณ์งานการบริหาร	87
22	คะแนนมาตรฐานอำนาจแต่ละประเภทของอาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ทำให้ผู้สอนเชื้อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม จำแนกตามเพศ และประสบการณ์งานการบริหาร.	91
23	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิด 2 ตัวประกอบ (2 x 5 Repeated ANOVA) กลุ่มไม่เท่ากัน (Unequal Group)... .. .	96
24	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของมาตรฐานอำนาจ 5 ประเภท ที่ทำให้อาจารย์คณะครุศาสตร์เชื้อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม (โดยอาศัยข้อมูลจากตารางที่ 6, 9, 11)... .. .	98
25	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของมาตรฐานอำนาจ 5 ประเภทของอาจารย์ในคณะครุศาสตร์ที่ทำให้ผู้สอนเชื้อฟังและ/หรือปฏิบัติตาม (โดยอาศัยข้อมูลจากตารางที่ 13, 16, 18).	99